

Motion till riksdagen 2022/23:1353

av **Kristoffer Lindberg m.fl. (S)**

Jämlik fördelning av högre utbildning över hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ta regional, socioekonomisk hänsyn vid fördelning av högskoleprogram och platser till högskolorna med syfte att öka jämlikheten i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi vet att i regioner där utbildningsbakgrunden är låg och få har en eftergymnasial utbildning har befolkningen kortare livslängd, högre grad av ohälsa och lägre självförsörjningsgrad både under det yrkesverksamma livet och som pensionärer. Den ojämlikheten kan minskas med en mer offensiv fördelning av högskoleprogram och utbildningsplatser.

Tillgång till regionala högskolor och utbildningar som utbildar till den regionala arbetsmarknadens efterfrågan är också en avgörande faktor för att bättre svara upp mot både näringslivets och den gemensamma sektorns behov och för att långsiktigt säkra kompetensförsörjningen. Detta är i förlängningen också avgörande för en regions tillväxt när det gäller både befolkningstal och regionalekonomisk utveckling.

Vi vet att en avgörande anledning till att unga vuxna inte väljer att studera vidare på eftergymnasial nivå handlar om svårigheter att flytta från sin kommun. Bostadsbrist kan vara en anledning, men också familjeliv och annan anknytning till sin bostadsort. Detta gäller särskilt unga utan utbildningstradition i tidigare generationer. Geografisk närhet och tillgång till program och platser på högskolor är alltså avgörande för att motivera till studier på högre nivå och för att utjämna skillnader i utbildningsnivån i vårt land. Här vet vi också att tillgång till lokala lärcentra är en utjämnande faktor och att tröskeln är lägre om möjlighet finns att studera på lokala lärcentra.

Det behövs en kompensatorisk resursfördelning av universitets- och högskoleplatser i regioner där utbildningsnivån är som lägst och behoven av kompetensförsörjning som

störst för att stärka och rusta hela Sverige inför framtiden. När utbildningsplatser fördelas över landet bör länens behov av eftergymnasiala utbildningar vara en faktor som vägs in tillsammans med vilken typ av utbildningar som den privata såväl som den offentliga sektorn efterfrågar.

För att få en mer jämlik utveckling av utbildningsnivån i landet samt för att säkra regional kompetensförsörjning och tillväxt bör regeringen överväga att utreda hur en mer jämlik fördelning av högskoleprogram, utbildningsplatser och tillgång till lokala lärcentra över hela landet kan ske.

Kristoffer Lindberg (S)

Sanna Backeskog (S)

Linnéa Wickman (S)

Jim Svensk Larm (S)